

**QualityShare™ za
bližu integraciju
sistema** str. 2**Zaštita
dokumenata
mikrofilmovanjem** str. 3**Arhiva u
elektronskom
obliku** str. 6

Na Zlatiboru od 11. do 14. septembra manifestacija Udruženja korisnika arhivskih tehnologija

Drugi stručni skup Arhiv Info

Udruženje korisnika arhivskih tehnologija (skraćeni naziv Arhiv Info) kao strukovno, neprofitno, nevladino i nestranačko udruženje formirano je u aprilu 2006. godine. Na prošlogodišnjem skupu učestvovalo je 87 učesnika iz 42 firme

Sezona godišnjih odmora je u punom jeku, a već u septembru se očekuju brojne manifestacije koje posebno zanimaju poslenike informacionih tehnologija. Jedna od njih je i Arhiv Info, udruženje čiji su osnovni postulati podsticanje, razvoj i unapređenje informacionih arhivskih tehnologija.

O radu ovog udruženja i njegovim ciljevima u budućnosti, kao i predstojećem drugom po redu Arhiv Info-u koji će se održati od 11 do 14. septembra, za „earhivu“ govori je Miroslav Petrović, predsjednik Arhiv Info-a.

Arhiv Info je počeo sa radom prošle godine?

Udruženje korisnika arhivskih tehnologija (skraćeni naziv Arhiv Info) kao strukovno, neprofitno, nevladino i nestranačko udruženje formirano je u aprilu 2006. godine. Prvi stručni skup pod radnim nazivom: „Primena informatičkih tehnologija u oblasti arhiviranja i upravljanja dokumentima i podacima“, održan je u oktobru iste godine.

Ko su članovi Vašeg udruženja?

Čine ga individualni stručni i naučni radnici kao i počasnica za služni članovi. To su fizička i pravna lica koja svojim radom doprinose ostvarivanju ciljeva za koje je osnovano udruženje odnosno oni čiji su ciljevi podsticanje, razvoj i unapređenje informacionih arhivskih tehnologija. Članovi udruženja mogu biti svi zainteresovani za razvoj i unapređenje ove oblasti iako su predstavnici ponuđača ili proizvođača hardvera i softvera. Naravno da nam je bitno učešće i predstavnika državnih institucija naročito onih koji formiraju predloge i donose zakone za normativno regulisanje navedene oblasti.

Koji su osnovni ciljevi Arhiv Info i koji su Vas razlozi naveli na organizovanje ovakvog skupa?

Činjenica je da korisnici, pri tome mislim na sve pravne subjekte, koji imaju potrebe da svoje poslovanje unaprede i primenom informatičkih arhivskih tehnologija, nailaze na nepostojanje ukupne zakonske regulative. Na ovom polju se godinama ništa bitnije nije događalo ako izuzmemo Zakon o elektronskom zapisu. Kako ovaj zakon nije dovoljan za potrebe razvoja sveobuhvatnih informatičkih projekata (nedostaju zakoni o elektronskom poslovanju odnosno elektronskom dokumentu, elektronskoj arhivi i drugi, a samim tim nisu definisani ni ISO standardi i preporuke Evropske komisije (ISO 15489 – sistemi upravljanja dokumentima, ISO 14721 – za izradu arhivskih sistema elektronskih dokumenata,

Miroslav Petrović: Udruženje je otvoreno i za sve druge domene arhivskih tehnologija analogne ili digitalne

ISO 23081 – načela metapodataka za dokumente, ISO/IEC 17799/BS7799 – zaštita informacionih sistema, itd ISO/IEC 27001 'Information security management systems, ISO 20000-1 – Specification for Service Management) kao ni oblici(formati)zapis, tekstualni i mešani dokumenti, grafički dokumenti film/video/audio, dokumenti u boji itd.

Iz navedenog, mada o tome bi se moglo mnogo više govoriti, proistekli su i ciljevi udruženja. Ne možemo ih sve navesti ali osnovni ciljevi Arhiv Info su: podsticanje saradnje, unapređenje znanja, razmene iskustava, prezentacije, rešenja, iniciranje potreba itd.

Treba napomenuti da će se ciljevi dopunjavati ili menjati saglasno potrebama.

Načini sprovođenja ciljeva su:

- organizuje, samo ili u zajednici sa drugim organizacijama, savetovanja, okrugle stolove, konferencije, stručne skupove, seminare, radionice i druge oblike istraživanja i rada u ovoj oblasti;
- saraduje sa naučnim institucijama, drugim stručnim udruženjima i drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu sličnih opredeljenja i organizuje zajedničke projekte, razmene iskustava, studijska putovanja itd.;
- organizuje uz pomoć donacija domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica, finansiranje projekata u cilju unapređenja arhivskih tehnologija;
- ustanovljava i dodeljuje nagrade kojima se nagrađuju ljudi ili projekti koji svojim stručnim radom doprinose razvoju arhivskih tehnologija;
- podstiče državne institucije na unapređenje zakonske regulative i razvoj ove delatnosti.

Koja su područja delovanja Arhiv Info?

- Područje delovanja su informatičke arhivske tehnologije koje obuhvataju:
1. sisteme arhiviranja (analogni, digitalni, elektronski) ;
 2. sisteme za upravljanje dokumentima (Document Management Systems) ;
 3. upravljanje sadržajem (Content Management) ;

4. e-arhive (e-archive) ;
 5. trendovi razvoja sistema za upravljanje dokumentima (Trends in Development of Document Management Systems) ;
 6. pristup informacijama (Information accessibility) ;
 7. sigurnost IS i informacija, kao i besprekidno poslovanje (Information Security & Continuity Management) ;
 8. zakonodavstvo, standardizacija, ekonomija i organizacija (Legislation, Standards, Economy and Organization) ;
- Udruženje je otvoreno i za sve druge domene arhivskih tehnologija analogne ili digitalne.

Koje uslove je potrebno ispuniti da bi se postao član ovog udruženja?

Sem dobre volje i želje da ove tehnologije uvedu maksimalno brzo i kvalitetno, želje za ličnim učešćem u organima udruženja kao prepoznatih ličnih potreba nema dodatnih uslova za članstvo.

Fizička lica mogu se učlaniti u udruženje popunom pristupnice. Fizička lica ne plaćaju članarinu. Pravna lica (kolektivni članovi) pristupaju udruženju takođe popunom pristupnice. Od ove godine pravna lica plaćaju članarinu koja je simbolička i iznosi 10.000 dinara godišnje.

S obzirom da je Arhiv Info tek u povuju, kako ste zadovoljni dosadašnjim odzivom?

Na prošlogodišnjem skupu učestvovalo je 87 učesnika iz 42 firme. Izloženo je 10 radova, tri komercijalne prezentacije i održan okrugli sto na temu Sigurno arhiviranje elektronskih zapisa i izrada elektronskih zapisa. Diskusija, nakon uvodne teme, pokazala je izuzetno veliku zainteresovanost prisutnih za teme obuhvaćene programskim aktivnostima udruženja. Čule su se mnoge pohvale i predlozi za sledeće skupove, zahtevi za aktivnije učešće udruženja u podsticanju i pomoći državnim institucijama i komorama u cilju unapređenja zakonske regulative i razvoja ove delatnosti kao i sprovođenja strategije razvoja elektronskog društva. Ocena je da smo umereno zadovoljni ali i uvereni da

smo na pravom putu u sprovođenju ciljeva udruženja.

Ovaj skup je lokalnog karaktera da li je u perspektivi da prerađe u internacionalni?

U 2006. godini imali smo učesnike iz BiH, Slovenije i Crne Gore. Naziv udruženja, uz dogovor sa predstavnicima iz Crne Gore, je „Udruženje korisnika arhivskih tehnologija Srbije i Crne Gore“. Možda ovi podacini su dovoljni da bi se konstatovalo da je skup internacionalni. Cilj nam je svakako da stupimo u saradnju sa sličnim udruženjima iz okruženja. Ukoliko bude prilike nastojaćemo da se pridružimo i svim međunarodnim asocijacijama i udruženjima.

Kako teku pripreme za ovogodišnji skup?

Ovogodišnji skup je u septembru, tačnije od 11 do 14. 09.2007. na Zlatiboru. Tehničke pripreme su u potpunosti sprovedene. Prijavlivanje učesnika i radova je u toku. Detaljnije o svemu možete se informisati na web stranici udruženja www.arhivinfo.org.yu.

Koliko učesnika očekujete ove godine?

Očekujemo da se broj učesnika na ovogodišnjem skupu poveća za preko 50%. Cilj nam je da to povećanje ostvarimo kroz povećanje broja firmi. Prijavlivanja su već počela ali treba imati u vidu godišnje odmire tako da preciznije podatke možemo dati početkom septembra.

Da li skupovi poput ovoga imaju uticaja na poboljšanje situacije kada je ova oblast u pitanju (da li imaju uticaja na pokretanje pitanja iz zakonodavstva, a koja su u tesnoj vezi sa elektronskom arhivom)?

Sva udruženja i skupovi koji se održavaju u Srbiji imaju uticaj na razvoj informatičkog društva, kod nas, u celini. Naše udruženje nastoji da sve svoje aktivnosti stavi na raspolaganje javnosti. Javnim isticanjem svojih aktivnosti i održavanjem našeg skupa nudimo saradnju svim zainteresovanim. Ukoliko nas podrže i ostali, naročito mediji, nadam se da će naša reč dopreti do svih koji su odgovorni za ovu oblast.

INFOFEST 2007. pod sloganom „Prozor je otvoren“

Sa prošlogodišnjeg INFOFESTA održanog u Budvi

Ove godine, četrnaesti put, u Budvi će se, od 23. 9 - 29. 9. 2007. održati Festival informatičkih dostignuća - INFOFEST. Ovogodišnji INFOFEST održać se pod sloganom „Prozor je otvoren“. Ovim sloganom organizator, očigledno, ukazuje na šansu koju nam informacione i komunikacione tehnologije nude za ubrzan razvoj društva. Kao i ranijih tako će i ove godine MFC Mikrokomerc učestvovati na ovom informatičkom događaju. Uostalom za kontinuirani kvalitet, potvrđen učešćem na svih dosadašnjih trinaest Festivala informatičkih dostignuća, organizacioni komitet Infofesta prošle godine dodelio je priznanje firmi MFC MIKROKOMERC.

INFOFEST ideja nastala je 1993. godine. Već posle prvog Festivala informatičkih dostignuća, koji je održan, sada već davne, 1994. godine, zaključeno je da je ovakva ideja uzajamne komunikacije dobra, da je

karakterističnu fizionomiju i postao asocijacija za Miholjsko leto u primorskom ambijentu, idealno okruženje za upoznavanje najnovijih trendova razvoja hardvera i softvera, ali i šansu da se, uz ribu i vino, na jedrenju ili teniskom turniru, pripremi teren za sklanjanje dobrog posla. U nedostatku pravog, velikog domaćeg sajma računarske opreme, INFOFEST popunjava i tu prazninu, a nije tajna ni da je učešće na INFOFEST-u prava uvertira za značajne tendere, pogotovu kada se radi o poslovima u južnoj republici.

Nema sumnje da je INFOFEST dao ogroman doprinos popularizaciji pojma ICT na ovim prostorima. Brojni su i njegovi drugi posredni ili neposredni efekti. Takođe, INFOFEST je od samog početka bio model savremene poslovne komunikacije domaćih kompanija i pojedinaca sa međunarodnim tehnološkim gigantima. Vlada Republike Crne

treba očuvati i unaprediti. Danas, iz ove perspektive, kada analiziramo postignute rezultate posle trinaest održanih festivala, možemo reći da je premašio čak i optimistička očekivanja samih organizatora. Veliki organizacioni trud se isplatio, tako da se sa sigurnošću može konstataovati da u Republici Crnoj Gori imamo jedan vrhunski informatički događaj, i po programskim i po organizacionim aspektima. Takođe, INFOFEST je respektabilna međunarodna manifestacija koja je, zbog svoje originalnosti i sadržajnog bogatstva, postala prepoznatljiva i van naših prostora.

Festival informatičkih dostignuća INFOFEST, promovisan sloganom „Saznanje kao izazov“, tokom proteklih godina postojanja stekao je

Gore, shvatajući višespektni značaj ovog festivala, proglasila ga je, još 1993. godine, manifestacijom od republičkog značaja. To je, razume se, za organizatora značilo veliku privilegiju, ali i dodatnu obavezu.

INFOFEST 2007. će, nesumnjivo, biti još jedna smotra najnovijih dostignuća u oblasti ICT tehnologija. Naravno, biće to i izvanredna prilika za produbljivanje postojećih i uspostavljanje novih poslovnih kontakata, a svakako i za druženje sa dragim ljudima na predivnoj budvanskoj rivijeri.

Festival ICT dostignuća INFOFEST je respektabilna međunarodna manifestacija koja je, zbog svoje originalnosti i sadržajnog bogatstva, postala prepoznatljiva i van naših prostora.

Kompanija MFC – Mikrokomerc razvila softver za upravljanje dokumentima sistema kvaliteta

QualityShare™ za bližu integraciju sistema

Microsoft SharePoint predstavlja efikasno rešenje za rad na aktivnim dokumentima premeštajući funkcionalnosti Vašeg My Documents foldera na kompanijski intranet. Implementacijom ove tehnologije u okviru sopstvenog informacionog sistema dobijate mogućnost da za izuzetno mala uložena sredstva i za relativno kratko vreme, višestruko povećate produktivnost zaposlenih, povećate sigurnost i dostupnost podataka kao i da profilirate poslovne procese.

Microsoft SharePoint familija proizvoda sastoji se od Microsoft Windows SharePoint servisa 3.0 (WSS) i Microsoft Office SharePoint Servera 2007. Microsoft Windows SharePoint servisi predstavljaju besplatni dodatak (value-add) na Windows Server 2003. Microsoft Office SharePoint Server 2007 je komercijalni proizvod izrađen na WSS platformi. Ovaj proizvod pruža dodatne funkcionalnosti poput rada sa MS Excel dokumentima na Web-u integraciju sa bazama podataka i ERP rešenjima kao i poboljšano upravljanje web stranicama (Content Management System). Mogućnost implementacije na više servera radi povećanja kapaciteta (Web Farm) je ono što ga čini poželjnim za velike korisnike.

Ono što posebno izdvaja SharePoint je mogućnost dopune tog sistema funkcionalnostima u skladu sa poslovnim potrebama korisnika.

Koristeći (WSS) kao razvojnu platformu kompanija MFC Mikrokomerc razvila je softver za upravljanje dokumentima sistema kvaliteta QualityShare™. Softver je napravljen tako da se prirodno uklapa u SharePoint okruženje i omogućuje bližu integraciju sistema kvaliteta sa poslovnim procesima Vaše kompanije.

Dokumentaciju sistema kvaliteta čine različite procedure, planovi i uputstva kojima se propisuje način odvijanja poslovnih procesa u firmi. Zaposleni su u obavezi da tokom rada popunjavaju obrasce propisane dokumentacijom siste-

ma kvaliteta. Tako popunjeni obrasci nazivaju se zapisi i čine sastavni deo dokumentacije sistema kvaliteta.

Upravljanje dokumentacijom sistema kvaliteta odvija se u skladu sa odgovarajućom procedurom sistema kvaliteta. Ova procedura se može razlikovati u zavisnosti od specifičnih uslova poslovanja date kompanije, ali u suštini propisuje sledeće:

- pristup svim dokumentima sistema kvaliteta prilikom kontrole od strane eksternog proverivača;
- pristup dokumentima kao i mogućnost kreiranja dokumenta i zapisa od strane zaposlenih, a u skladu sa dokumentima sistema kvaliteta;
- čuvanje prethodnih verzija dokumenta.

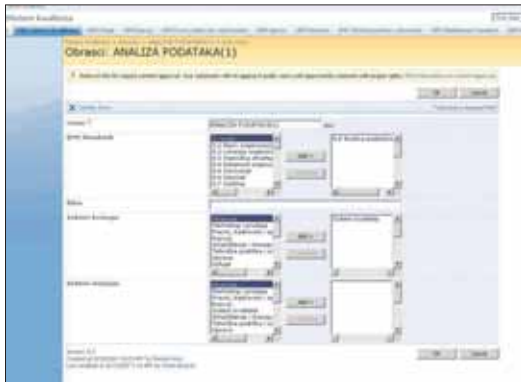
Dokumentacija sistema kvaliteta danas se još uvek najčešće vodi u papirnom obliku i njom se upravlja manualno. Ovakav oblik upravljanja dokumentacijom ne omogućava adekvatnu integraciju sistema kvaliteta sa poslovnim procesima. Kao takav on najčešće predstavlja svrhu samom sebi i tretira se kao „nužno zlo“, nešto na šta kompanija mora da troši resurse kako bi ispunila uslove sertifikacije.

Često primenjena alternativa čuvanju dokumenata u papirnom obliku je korišćenje deljenih foldera u lokalnoj mreži (Slika 1).

Ovakvo rešenje ima očigledne prednosti u odnosu na čuvanje dokumentacije u papirnom obliku ali ima i niz nedostataka među kojima bi istakli sledeće:

Slika 1 – Korišćenje deljenih foldera za upravljanje dokumentima

Slika 3 – Dodeljivanje prava pristupa dokumentima u QualityShare™ rešenju

- pristup dokumentaciji je ograničen;
- upravljanje dokumentima je relativno komplikovano;
- verzije dokumenta se vode kroz ime fajla;
- teško je implementirati integrisanu proceduru odobravanja dokumenata.

Upravljanje dokumentacijom sistema kvaliteta kroz QualityShare™

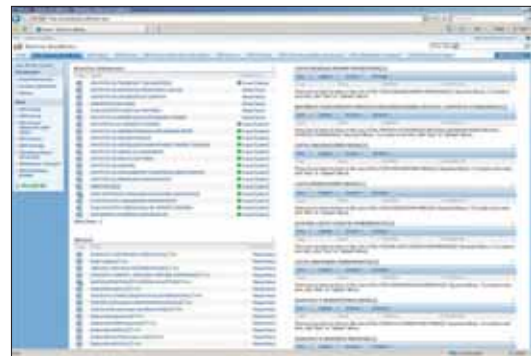
Primenjena deljenih foldera kao rešenja za upravljanje dokumentacijom ograničava pristup dokumentima na lokalnu mrežu. U velikim kompanijama sigurnosni razlozi često nameću da se pristup

ograniči na samo jedan segment mreže. QualityShare™ omogućava web pristup dokumentaciji kroz intranet ili internet (Slika 2).

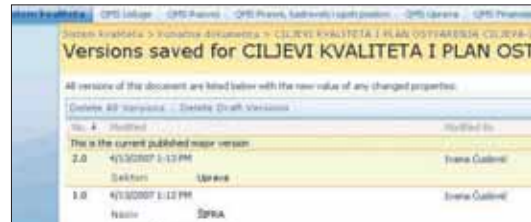
Dokumentacija je razvrstana na dokumenta, obrasce i zapise prema obrascima čijim su popunjavanjem nastali. Službenici pristupaju dokumentima preko odgovarajuće stranice u zavisnosti od uloge koju imaju u poslovnom procesu.

Korisnički interfejs je prilagođen tako da vide samo dokumente za koje imaju pravo pristupa.

QualityShare™ je potpuno integrisan sa MS Word, MS Excel i MS Outlook aplikacijama tako da se proces kreiranja i čuvanja doku-

Slika 2 – Korišćenje QualityShare™ rešenja za upravljanje dokumentacijom

Slika 4 – Čuvanje prethodnih verzija dokumenta u QualityShare™ rešenju

menata gledano iz ugla krajnjeg korisnika ne menja bitno.

Podešavanje prava pristupa nad dokumentima kod rešenja sa deljenim folderima je poprilično komplikovano, a predstavlja i sigurnosni rizik pošto zahteva od osobe koja upravlja dokumentima da poseduje administratorska znanja i privilegije.

Primenom QualityShare™ rešenja ovaj problem se eliminiše, a prava pristupa se na intuitivan način dodeljuju grupama korisnika (Slika 3).

Potreba za čuvanjem različitih verzija dokumenata posebno je zadržavala muke korisnicima koji su dokumenta sistema kvaliteta vodili

kroz deljene foldere, pošto operativni sistem nema ugrađenu podršku za verzije dokumenata. Taj problem se najčešće rešavao dupliranjem imena dokumenta brojem verzije i čuvanjem prethodnih verzija dokumenta u posebnom folderu. Pošto je QualityShare™ rešenje zasnovano na SharePoint platformi problem sa verzijama dokumenta ne postoji (Slika 4).

Microsoft SharePoint platforma pruža brojne mogućnosti za implementaciju rešenja za zajednički rad sa aktivnom dokumentacijom. QualityShare™ maksimalno koristi te mogućnosti za rešavanje problema upravljanja dokumentacijom sistema kvaliteta.

Od prvobitnog projekta do interkonekcije između više računara

Globalna mreža informacija

Internet je globalno dostupna računarska mreža koju čini više povezanih manjih i većih računarskih mreža. Danas se Internet sve više naziva globalnom mrežom informacija. Količina informacija na Internetu je ogromna i teško je proceniti i prikazati realno koliko je ona zaista. On je takođe i decentralizovan sistem pomoću kojeg dolazimo do podataka, slika, tekstova, muzike i ljudi koji ga koriste.

Mreže od kojih je sastavljen Internet su obično mreže sa javnim pristupom, a to znači da resursi na mreži mogu biti podeljeni sa bilo kojim povezanim korisnikom na mreži.

Zbog svoje otvorenosti se zove INTERNET. Broj računara na internetu se trenutno procenjuje na oko 150.000.000. Količina informacija koju ti serveri poseduju je ogromna, i teško je proceniti i prikazati realno koliko je ona zaista.

Preteča Interneta je ARPANET (Advanced Research Project Agency Network) – projekat za istraživanje i razvoj komunikacija i komandne mreže koja će

preživeti nuklearni napad Ministarstva odbrane SAD sa kraja šezdesetih godina prošlog veka. Ovom projektu su se ubrzo priključili američki univerziteti (UCLA, Stanford Research Institute, University of California - Santa Barbara i University of Utah) tako da je to postao javni istraživački projekat.

Komunikacija u okviru mreže se obavljala putem NCP (Network Control Protocol) protokola (protokoli su standardi koji omogućavaju komunikaciju računara putem mreže).

Ovaj protokol je bio primenjiv za manje mreže, imao je mnoga ograničenja i nije bio dovoljno fleksibilan za širu upotrebu.

Kako se ARPANET povećavao, primećeno je da je neophodan opštiji pristup komunikacijom protokola kako bi mogli biti zadovoljeni sve veći zahtevi.

Već 1983. godine tadašnja mreža računara prelazi sa NCP na TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) što je značilo prelazak na tehnologiju koja se i danas koristi. Jedan od

autora protokola, Vinton Cerf (drugi autor je bio Robert Kan) je rekao:

„Stvorili smo protokol koji će se koristiti i u velikim mrežama sa velikim brojem računara, protokol koji će nositi Internet budućnosti, što je značilo da mora biti fleksibilan kako bi različite mreže mogle funkcionisati u zajedničkom okruženju.“

Značajno je spomenuti i 1991. godinu kada je u CERN-u (Švajcarska) predstavljen World Wide Web projekat – koji je prerastao u najznačajniji servis Interneta.

Osnove ovog servisa je postavio Tim Berners-Li stvaranjem protokola HTTP (Hypertext Transfer Protocol) i opisnog jezika HTML (HyperText Markup Language) koji se koristi za generisanje hipertekst stranica. Pristup globalnoj mreži iz Srbije omogućen je 26. februara 1996. godine kad je nacionalna akademika mreža preko provajdera Beotel-Neta spojena na Internet. Iste godine počinje i značajniji razvoj Interneta u Srbiji. (Izvor: Internet)

Klasična definicija pojma Web 2.0 ne postoji

Klasična definicija pojma Weba 2.0 ne postoji. Sam naziv Web 2.0 aludira na drugu fazu razvoja Weba, a termin je popularizovan od strane O'Reilly Media i Media Live Internationala. Do sada su pod nazivom Web 2.0 održane i dve konferencije u San Franciscu (septembar 2004. i 2005) na kojima se raspravljalo o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Weba i na kojima se stvorila podloga za hype za koji mnogi kažu da neodoljivo poseđa na 1999. godinu. Termin se, inače, proširio i doživio brojna citiranja u različitim kontekstima.

Web kao platforma (DoubleClick Vs. Google) Okosnica razvoja 2.0 pogleda na Web je tretiranje Weba kao platforme. Zamah novog ciklusa događa se između ostalog i zbog razvoja Weba u jednu robusnu platformu koja je postala nešto poput otvorene slave za inovaci-

je i distribuciju sadržaja na različite uređaje i medije. Kako bi predočio razlike u tretiranju Weba kao platforme na „starom“ i „novom“ Webu Tim O'Reilly spominje primere Netscape Vs. Google, DoubleClick vs. Overture i AdSense i Akamai vs. BitTorrent. Umizmo primer DoubleClicka, jednog od pionira u tretiranju Weba kao platforme, a koji je danas vrlo ograničen svojim poslovnim modelom. U 90-ima, kada je DoubleClickov poslovni model nastajao, Web priča se vrtela prvenstveno oko publishinga, a ne oko učestvovanja, koje se na Webu 2.0 smatra jednim od temeljnih pokretača i stvaraoca vrednosti. Veličina i kvantitet tada su bile najvažnije opcije i stvorio se utisak da Internetom dominiraju isključivo top web sajтови koje prati Media Metrix i ostale ad scoring kompanije. (Izvor: Internet)

Džef Bezos začetnik trgovine putem Interneta

Online od igle do lokomotive

„Učiniću tu ludu stvar. Osnovaću tu kompaniju i prodavaću knjige preko Interneta“. U trenutku kada je izgovorio ovu rečenicu Džef Bezos imao je oko 30 godina, stalan posao potpredsednika njujorške investicione kompanije, skladan brak - scenario domen sa američkim sapunicama. I kao u svakoj sapunici ono „ali“ menja stvari iz korena. Tako je Džef davne 1994. godine odlučio da promeni život i ostvari svoj san. Sa svojom ženom se preselio i Seattle vođen ludom idejom da osnuje kompaniju koja će se zvati Amazon. Vozeći se prema Seattleu razmišljao je koji bi od 20 najprofitabilnijih mail order biznisa mogao postići najveći uspeh kada bi se trgovalo online. Tako je došao na ideju da prodaje knjige preko Interneta.

U gradu u kojem je počeo nov život nalazila se veletrgovina knjigama Ingram. Ova knjižara je već imala liste svojih zalih u elektronskom obliku, a jedina stvar koja je nedostajala bila je jedinstvena lokacija na Internetu na kojoj bi potencijalni kupci mogli da vide šta je dostupno u magacinu i izvrše online porudžbinu. Tako je počelo sve i Džef je stavio sav ulog na tu kocku, računajući da će ljudi u budućnosti kupovati preko tada malo poznate globalne mreže zvane Internet. Bezos je odabrao domen sa imenom Amazon.com zato što je u to vreme Yahoo.com redao rezultate pretrage po abecedskom redu, u skladu sa tim Amazon je trebao da bude prvi vrhu rezultata pretrage.

Kada je sajt bio gotov, Džef je pozvao prijatelje i kolege da ga testiraju, a rezultati njegove ideje i istrajnosti pokazali su se već u julu 1995. godine. U roku od 30 dana od kada je sajt postavljen, bez press objava i medijske pompe, Amazon je prodavao knjige u 50

Trgovina preko Interneta je sve prisutnija u svetu

američkih država i 45 zemalja van Amerike. Za nekoliko meseci putem ovog sajta prodavali su knjige u vrednosti od 20.000\$ sedmično.

Gotovo preko noći, kompanija koju je Bezos osnovao Amazon.com promenila je naviku kupovine knjiga putem Interneta i ona je ujedno bila prva koja je otvorila novu eru online trgovine uspešno nastavljajući i danas da posluje.

Nakon toga Bezos je sa svojim timom nastavio da radi na poboljšanju sajta ubacujući razne feature koje su posetiocima olakšavali život, a kasnije proširujući paletu ponude na muziku, video, elektroniku, igračke.

Deonice Amazon.com 25. i 26. aprila porasle su za 40%, donoseći zaradu Bezosu od 1.8 milijarde dolara. Džef Bezos je u „eri 1.0“ na-

pravio velike stvari upravo zbog shvatanja važnosti korisničkog angažmana i doprinosa.

Recenzije, ocene, pozivnice, podsticanje raznih oblika učestvovanja ne odnose se samo na podatke o prodaji, nego i na brojne druge faktore koje amazonovi insidari nazivaju „flow oko proizvoda“. Ebay je isto tako rastao kao rezultat aktivnosti samih korisnika, a uloga kompanije je ustvari omogućavanje konteksta u kojem se takva aktivnost događa. Na kraju, misao koju je izrekao Džef Bezos govori mnogo toga:

„Znao sam da ukoliko ne uspeću neću požaliti, ali znao sam i to da je jedina stvar zbog koje mogu požaliti to da nikad ne pokušam.“

(Izvor: Internet)

Razgovor sa dr Brankom Prpom - direktorom Istorijskog arhiva Beograda

Zaštita dokumenata mikrofilmovanjem

Istorijski arhiv Beograda je uz pomoć MFC Mikrokomerca mikrofilmovao fond Uprave grada Beograda od 1837-1944. godine, odnosno negde oko 4,5 miliona stranica dokumenata, a sve u cilju zaštite fonda koji je u statusu kulturnog dobra od izuzetnog značaja. Ceo posao je trajao oko četiri godine

Digitalno arhiviranje je najsavremeniji metod čuvanja svih vrsta dokumentacije i zasniva se na korišćenju skenera, koji dokument prevodi u elektronski oblik, čime se omogućava trajno čuvanje i upravljanje dokumentima direktno iz računara. Ovakav metod zahteva neuporedivo manje prostora u poređenju sa klasičnom papirnom arhivom, a tom prilikom se bitno smanjuju troškovi održavanja. Pored toga, elektronska arhiva pruža daleko veću sigurnost korisniku, jer je moguće izraditi veći broj kopija dokumenta, uz poštovanje svih tehničkih i ekonomskih principa modernog načina poslovanja. Značajna prednost je jednostavniji i trenutni pristup dokumentima sa svakog računara u bilo kom obliku mreže. Digitalizovani dokumenti mogu se, bez problema, prebaciti na mikrofilm. Arhivski fondovi su na taj način dostupni istraživačima koji putem računara brzo i lako dolaze do potrebnih informacija, a istovremeno su zaštićeni od trajnog uništenja time što se nalaze na mikrofilmovima. Jer, mikrofilm je još nezamenljiv kad je u pitanju trajno čuvanje arhivske građe.

Arhivi, kao institucije u kojima se čuvaju dokumenta od posebne

važnosti, među prvima su uočili na vreme potrebu da papira dokumenta digitalizuju, mikrofilmuju i zaštite od zuba vremena.

Tako je Istorijski arhiv Beograda u saradnji sa MFC Mikrokomercem među prvima počeo da primenjuje sva savremena informatička dostignuća u oblasti arhiviranja. Ovaj arhiv brzim dokument skenerima SMA 21, nemačke firme SMA Elektronic Dokument, koju zastupa MFC Mikrokomerc, a koji su specijalni za skeniranje knjiga odnosno uopšte dokumenata, koji zbog svog formata, oblika ili stanja, ne mogu biti skenirani na nekom drugom tipu skenera, uz pomoć softvera Spider, digitalizuje svoje arhivske fondove i tako digitalizovane ih prebacuje na mikrofilmove od 35 mm.

Inače, uređaj SMA 21 je flatbed skener okrenut naopako i nalazi se na specijalnom držaču koji se spušta do podloge na kojoj je postavljena knjiga, a posle obavljenog skeniranja skener se podiže i omogućava korisniku da okrene sledeću stranicu.

Arhivski fondovi su na ovaj način dostupni istraživačima koji putem računara brzo i lako dolaze do potrebnih informacija, a istovremeno su zaštićeni od trajnog uništenja time što se nalaze na mikrofilmovima.

Istorijski arhiv Beograda je uz pomoć MFC Mikrokomerca mikrofilmovao fond Uprave grada Beograda od 1837-1944. godine, odnosno negde oko 4,5 miliona stranica dokumenata, a sve u cilju zaštite fonda koji je u statusu kulturnog dobra od izuzetnog značaja. Ceo posao je trajao oko četiri godine. Da smo mi to sami radili u našoj laboratoriji nama bi bilo potrebno za taj posao 11 godina. Fond se u tom smislu s pozicija arhivistike i istorijskog arhiva smatra zaštićenim. U slučaju bilo kakvog oštećenja dokumenata postoji mi-

Branka Prpa: Nacionalna baština se najbolje može sačuvati digitalizacijom i mikrofilmovanjem

krofilmska kopija koja je po međunarodnim arhivističkim principima jednaka originalu. I sama dokumenta i mikrokopije imaju isti status - kaže dr Branka Prpa, direktor Istorijskog arhiva Beograda.

Govoreći o evropskim iskustvima gospođa Prpa kaže da su evropske zemlje mnogo ranije nego mi mikrofilmovanjem zaštitili svoja dokumenta. To se radi decenijama u Evropi gde umesto originala, kao istraživač, dobijete zapravo kopiju.

Mi želimo, kaže gospođa Prpa, da Istorijski arhiv Beograda postane istinski moderna, efikasna i otvorena institucija za čiji će rad i razvoj biti podjednako zainteresovani kako Skupština grada Beograda i njegovi građani, tako i naučni i javni radnici, kulturna i prosvetna javnost u zemlji i inostranstvu. Ka-

da to kažemo, mislimo da naša institucija treba da modernizuje svoj način rada koji će omogućiti korisnicima efikasniji i brz pristup - elektronski pristup javnim dokumentima i arhivskim informativnim sredstvima, izradu elektronskih baza podataka o sadržaju arhivskih fondova i zbirki, kao najsofisticiranijih sredstava traživanja, i njihovo postavljanje na svetsku mrežu.

Hoćemo da na najadekvatniji način zaštitimo arhivsku građu koja se čuva u Arhivu, i to: mikrofilmovanjem i digitalizacijom središnjih i obrađenih fondova i zbirki, stalnim praćenjem zdravstvenog i sigurnosnog stanja arhivske građe, te preduzimanjem odgovarajućeg lečenja i konzervacije dokumenata, ističe ona. - Sledeći

veliki poduhvat je mikrofilmovanje Tehničke dokumentacije Arhiva grada Beograda koja ima preko 1,5 kilometar dokumenata u kojima se nalaze projekti zgrada u Beogradu a koja se puno koristi i pritom jako oštećuje. To bi trebao da bude višegodišnji projekat koji podrazumeva skeniranje, digitalizovanje i mikrofilmovanje ove tehničke građe.

Na ovaj način mi ćemo je trajno zaštititi a i građani će moći da je koriste. Na ovo smo prinuđeni, jer je to neminovnost. Jer, ako se ovim tempom nastavi njeno korišćenje onda bi se ona vrlo brzo oštetila. Za to se moraju naći finansijska sredstva da bi se zaštitila tehnička dokumentacija.

Kao pozitivan primer izdvojiću Sekretarijat za kulturu grada Beo-

grada koji je prvi finansirao jedan projekat zaštite dokumenata koji su u stanju kulturnog dobra od izuzetnog značaja. Ne samo što je izmiskrofilmovao taj fond, već su izdala i serija građe arhivski je obradena. To su velika sredstva koja su izdvojena u poslednjih nekoliko godina. To je model kako treba raditi u budućnosti, ističe dr Branka Prpa.

U Istorijskom arhivu Beograda nalaze se raznovrsni arhivski fondovi i zbirke, koji pružaju značajne podatke za istoriju Beograda i Srbije. Depo u kojem se čuva celokupna arhivska građa predata na čuvanje Arhivu predstavlja pravu riznicu pisanih izvora za istoriju Beograda.

Na prostoru od 2.400 m² smešteno je 13.200 metara arhivske građe, uglavnom na srpskom jeziku, nemačkom, a pojedinačni dokumenti su na turskom, francuskom, mađarskom, ruskom, italijanskom, rumunskom, hebrejskom i drugim jezicima.

Pohranjena u kartonskim kutijama i mapama koje se izrađuju u samom Arhivu, a smeštena je po unapred utvrđenom rasporedu u metalne regale koji mogu primiti 20.000 metara građe.

Najstariji pojedinačni dokument koji se čuva u Arhivu je iz druge polovine XVI veka, Dijalog Osmanlije i Hrišćanina o vojnopoličkoj situaciji, na turskom jeziku. Najstariji fond je Zemunski magistrat, čija građa datira od 1749. godine, kada je Zemun proglašen slobodnim kraljevskim gradom, izuzimanjem iz poseda porodice Šenborn. Građa je uglavnom na nemačkom jeziku. Najveći fondovi, sa nekoliko stotina metara građe, jesu: Skupština grada Beograda, Okružni sud za grad Beograd, Uprava grada Beograda, Zemunski magistrat, Kotarski sud u Zemunu, Trgovinska komora u Beogradu. Najviše fondova Arhiva nastalo je posle 1945. godine.

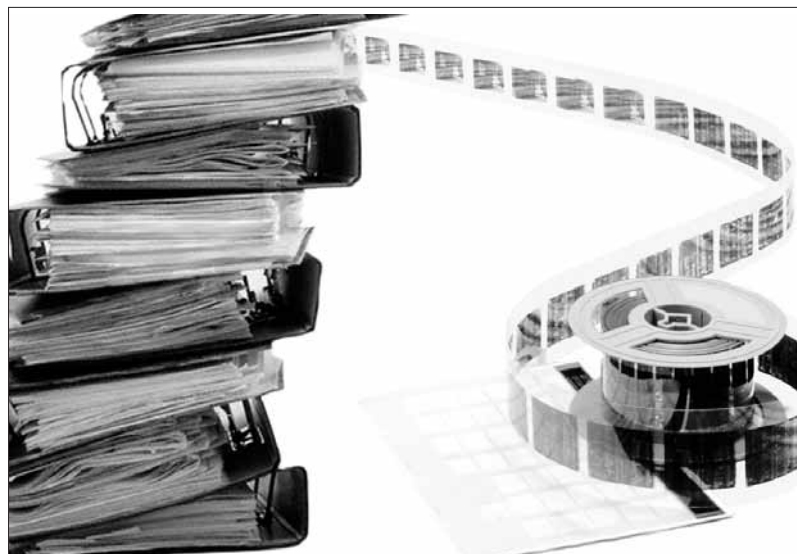
Džon Bendžamin Dancer proslavljeni mančesterski optičar i tvorac instrumenata zaslužan je za nastanak mikrofotografije

Mikrofilm je umanjena reprodukcija originala na filmu

Džon Bendžamin Dancer proslavljeni mančesterski optičar i tvorac instrumenata zaslužan je za nastanak mikrofotografije. Roden u porodici koja je imala tradiciju ručnog pravljenja optičkih, filozofskih i nautičkih instrumenata, prirodno je bilo da kada je stasao preuzme očev posao. Iz njegovog interesovanja i iskustva u radu sa mikroskopom i kamerom, rodila se ideja da kombinuje ove dve tehnike koje su kao rezultat imale prvobitne mikrofotografije koje su teško bile vidljive, uveličane i do 20 puta. Njemu pripada zasluga za nastanak prve mikrofotografije i za stvaranje mikrofilmskog procesa. Za dalji razvoj prve mikrofotografije bio je zaslužan Frederick Scott Archer koji je 1851. uz pomoć kolodijumskog procesa (premazivanje malih slika na staklu kolodijumom) učinio da slike budu vidljive i to do najsitnijih detalja. Francuz Rene Prudent Patrice Dragon patentirao je prvi mikrofilm 1859. koji je bio preteča uređaja za čitanje mikrofilma. Mikrofilm, inače predstavlja umanjenu reprodukciju originala na filmu kao mediju i kao takav uspešno rešava neke od problema u vezi sa drugim nosiocima informacija, kao što su papir i magnetni medij. Za korišćenje ovako memorisanih informacija potrebni su optički uređaji koji mikrosnimke uvećavaju radi čitanja.

Mikrofilm u odnosu na druge medije ima brojne prednosti:

- omogućava veću gustinu memorisanja informacija;
- informacije se memorišu u svom izvornom analognom obliku;
- pronalaženje informacija je brzo i jednostavno;
- pohranjivanje informacija na mikrofilmu je pouzdanije (već trajanja mikrofilma je i do 500 godina);

Mikrofilm je jedan od najpogodnijih sredstava za arhiviranje i prenošenje informacija, iako je u upotrebi čitav vek

- informacije prebačene na mikrofilm zauzimaju mnogo manje prostora pri odlaganju i čuvanju (ušteđa čak i do 98%);
- mikrofilm je znatno jeftiniji od drugih nosilaca informacija;
- korišćenjem mikrofilma ušteđa u materijalu, vremenu i transportu je ogromna;

Mikrofilm predstavlja jedno od najpogodnijih sredstava za arhiviranje i prenošenje informacija, iako je u upotrebi gotovo čitav vek. Bez obzira kako tehnologija bude napredovala i u narednih 100 godina, skeniranjem mikrofilma sve podatke možete prebaciti u neki od digitalnih sistema. Mikrofilm je zakonski priznat, a u mnogim zeml-

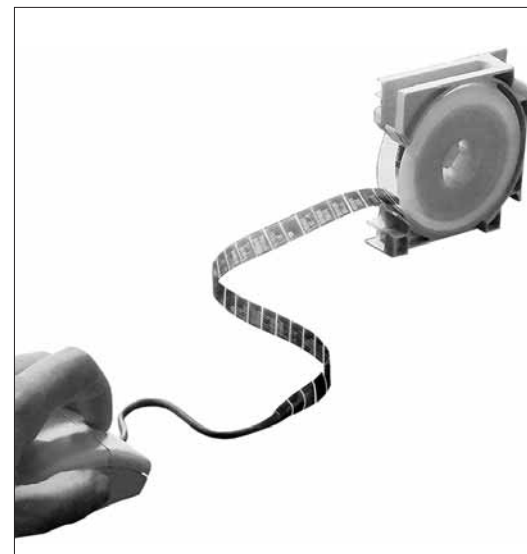
jama pored papira je jedino zakonski priznato arhivsko sredstvo. U uslovima savremene tehnike i tehnologije, mikrofilm tehnika predstavlja ne samo jednu od racionalnih tehnika, već pruža mogućnost organizacionih i tehnoloških unapređenja i rešenja. Zbog toga uvođenje ove tehnike treba tretirati ne samo kao tehnički, već kao organizacioni problem.

Korisnici mikrofilma su sve institucije kojima ovaj medij predstavlja sredstvo zaštite arhivske građe i način da se prostor gde je ona smeštena rastereti. Mikrofilm omogućava brže i tačnije informisanje, lakše distribuiranje informacija, njihovo obezbeđivanje

i zaštitu od elementarnih nepogoda. Pre početka svakog radnog procesa neophodno je da dokumentacija bude obrađena (evidentirana, popisana i tehnički obrađena) da bi se arhivirala, odnosno odložila u depoe, jer se dalja obrada predmeta vrši na osnovu mikrofilmskog snimka.

Na taj način se izbegava obimno odlaganje na radnom mestu i u arhivi. Zagarantovana je potpunost dokumentacije, a pomoću određenih sistema moguće je sređivanje po oblastima rada.

Podaci i tekstovi nagomilani u memorijama računara mogu se dobiti pre na mikrofilmu nego što bi ih odštampali brzi štampači.

Mikrofilm koriste sve institucije kao sredstvo zaštite arhivske građe

Upotreba mikrofilma na konvencionalni način pokazuje značajne nedostatke u poređenju sa korišćenjem magnetnih i laserskih medija.

Nakon pronalaza potrebnog dokumenta ili grupe dokumenata neophodno ih je odštampati kako bi korisniku zahteva bili prezentovani. Na ovaj način papiri se ponovo gomilaju ulazeći u poslovne procese. Digitalizacijom mikrosnimaka ovaj problem se rešava.

Dokument ili grupa dokumenata koji su traženi mogu biti prevedeni u digitalni oblik kao poseban fajl ili kao deo komunikacionog softvera, zatim prebačeni na korisnički terminal. Na njemu je moguće

odrediti da li će se ceo fajl štampati ili samo određene partije, uz mogućnost unošenja anotacija i daljeg slanja originalne dokumentacije sa anotacijama u dalji rad kroz mrežu, uz odrađivanje prava pristupa određenim dokumentima.

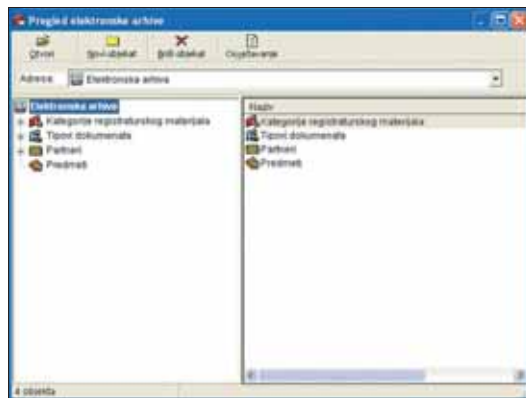
Postoje tri vrste mikrofilma:

- srebro halogenidni film (sličan je tradicionalnom fotografskom filmu koji koristi srebrnu emulziju na bazi poliesteru i jedini se smatra arhivskim);
- vesicular film (slika je napravljena od malenih mehura unutar samog filma);
- diazo film za kopiranje (koristi se za kopiranje originalnog srebro halogenidnog filma).

Softver beogradske kompanije MFC Mikrokomerc Spider 2.0 Enterprise

Brzo pronalaženje elektronskih dokumenata

Osnovu Spidera predstavlja softver koji podržava rad sa dokumentacijom bez potrebe za napuštanjem aplikacije. Spider je zasnovan na Microsoft tehnologiji i kao takav ima dobro poznato radno okruženje Windows Explorera

Spider je softver za konvertovanje papirne dokumentacije u elektronski oblik i njeno kasnije lako i brzo pretraživanje. Tvorac Spidera je MFC Mikrokomerc iz Beograda, firma koja ima petnaestogodišnje iskustvo u radu sa arhiviranjem dokumentacije.

Iz ogromnog iskustva i potreba za traženjem boljih rešenja za rad sa dokumentacijom, proistekao je Spider. Elektronski Spider (pauk) na najefikasniji način „plete“ i povezuje Vaše dokumente u jedinstvenu celinu, lako pretraživu i brzo dostupnu. Spider - jer integriše više tehnologija u jednu celinu.

Šta nudi Spider?

Osnovu Spidera predstavlja softver koji podržava rad sa dokumentacijom bez potrebe za napuštanjem aplikacije. Ovo podrazumeva da se u Spideru vrši organizovanje dokumenata po nekoliko kriterijuma, zatim sledi skeniranje dokumentacije i na kraju unos anotacija po kojima se kasnije vrši pretraga formirane baze podataka, odnosno dokumenata. Takođe postoji i mogućnost štampanja raznih vrsta izveštaja.

Radno okruženje

Spider je zasnovan na Microsoft tehnologiji i kao takav ima dobro poznato radno okruženje Windows Explorera, koje se bazira na grananju drveta. To vam omogućava da, prilikom pretrage višeslojnih nivoa, uvek tačno znate gde se nalazite i kojoj grupi ili tipovima pripadaju određeni do-

kumenti. U programu postoje četiri osnovna aspekta (grane) organizovanja arhive. To su: kategorije registraturskog materijala, tipovi dokumenata, partneri i predmeti.

Osim radnog okruženja, i sve druge opcije i mogućnosti preuzete su iz Windows okruženja, pa je učenje programa i snalaženje u njemu jednostavno. Spider se isporučuje sa mogućnošću izbora između engleskog, francuskog, španskog i srpskog jezika.

Tipovi dokumenata

Osnovna jedinica elektronske arhive je Dokument, a ovo je ujedno osnovna, ali ne i jedina kategorija za organizovanje vaše dokumentacije.

Pod dokumentom se podrazumeva celina koja može biti vezana za jednu ili više skeniranih slika i koja opciono može pripadati nekom od definisanih tipova dokumenata, kao i nekom od registrovanih partnera.

Pripadnost dokumenta nekom tipu dokumenata određuje atribut te za unos koji će biti ponuđeni korisniku.

Ovo je jedna od prvih opcija koju smo ponudili za organizaciju elektronske arhive. Na samom početku formiranja elektronske arhive, potrebno je izvršiti određene pripreme koje se, pre svega, odnose na definisanje tipova

dokumenata po kojima želimo da organizujemo arhivu i koje anotacije (karakteristike) želimo da vidimo o svakom tipu dokumenta, kako bismo, pretraživanjem po tim karakteristikama, mogli da im naknadno pristupamo.

Svaki od tipova dokumenata koje korisnik definiše odlikuje se proizvoljnim brojem anotacija različitih tipova vrednosti (tekst, brojna vrednost, datum...).

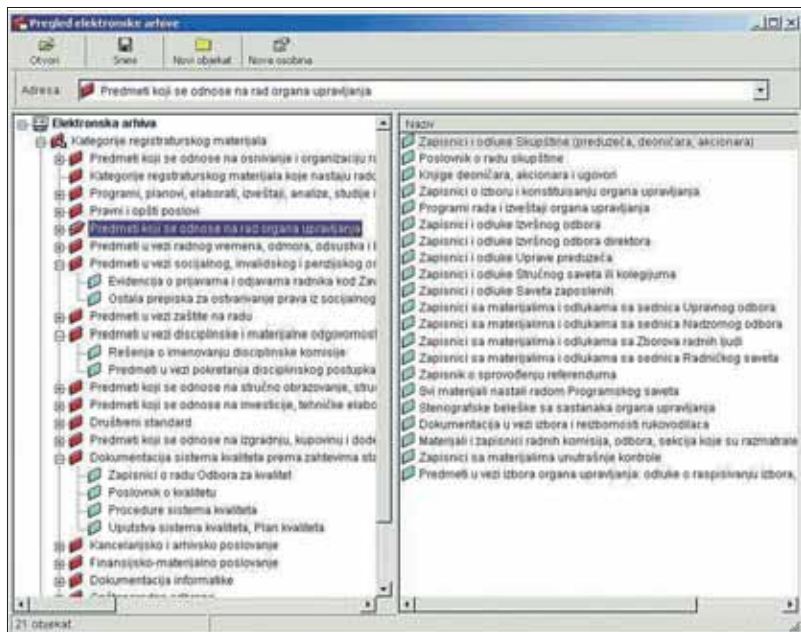
Redosled anotacija i njihov karakter korisnik može u svakom trenutku da prilagodi svojim potrebama.

Kategorije registraturskog materijala

Aplikacija je osmišljena tako da u sebi sadrži unapred definisane kategorije registraturskog materijala razvrstane po različitim grupama. Od korisnika se očekuje da, u svega nekoliko koraka, navede dokumentaciju koja je pripela u međuvremenu i da je svrsta u odgovarajuće kategorije.

Sav ostali posao program obavlja sam: obaveštava korisnika kad je određenoj dokumentaciji istekao rok, kreira zahteve za izlučivanje itd.

Ističemo da je ovo samo opcija i da, prilikom prve instalacije, program poseduje listu kategorija koja je propisana Uredbom o kan-

celarijskom poslovanju, a potrebno je da korisnik poseduje i sopstvenu.

Takođe, napominjemo da ovu opciju ne morate da koristite da bi program uspešno funkcionisao.

Pored organizovanja vaše elektronske arhive po tipovima dokumenata, radnim jedinicama, procesima i drugom, omogućili smo organizovanje dokumentacije i po partnerima i predmetima.

Ovo je takođe opcionalna mogućnost, koja će Vam pomoći da lakše pronađete traženi dokument u slučaju da radite sa velikom arhivom.

U svakom poslu stičete nove partnere. Najveći broj dokumenata, a naročito finansijski, podrazumevaju potrebu čuvanja i povezivanja pregleda podataka o fizičkim ili pravnim licima koja na neki način imaju veze sa konkretnim dokumentom.

U aplikaciji Spider 2.0 korisniku je omogućeno da napravi sop-

stveni adresar klijenata, koji može koristiti i nezavisno od dokumentacije sa kojom radi. Dakle, prilikom pretrage i pronalaženja nekog dokumenta, moći ćete da vidite kojem vašem partneru pripada traženi dokument.

Još jedna od naprednih opcija elektronske arhive u programu Spider 2.0 je organizovanje po predmetima.

U praksi se često javlja potreba da dokumentacija umesto po tipovima dokumenata (npr. ugovori, rešenja, potvrde...) bude organizovana po predmetima, odnosno dosijeima koji mogu sadržati dokumenta ili skenirane slike (ili druga elektronska dokumenta) sa svim različitog karaktera.

Osnovne karakteristike predmeta su oznaka, brojna oznaka, arhivska oznaka i napomena, čime je korisniku omogućeno da na celovit način opiše sadržaj dosijea koji je samostalno kreirao. Po svakom od navedenih parameta-

tara, pojedinačno ili u kombinaciji, može se vršiti pretraživanje. Treba napomenuti da se predmeti razlikuju od korisnika do korisnika, jer prilikom instalacije programa predmeti još uvek nisu kreirani, već ih korisnici kreiraju u toku rada sa programom.

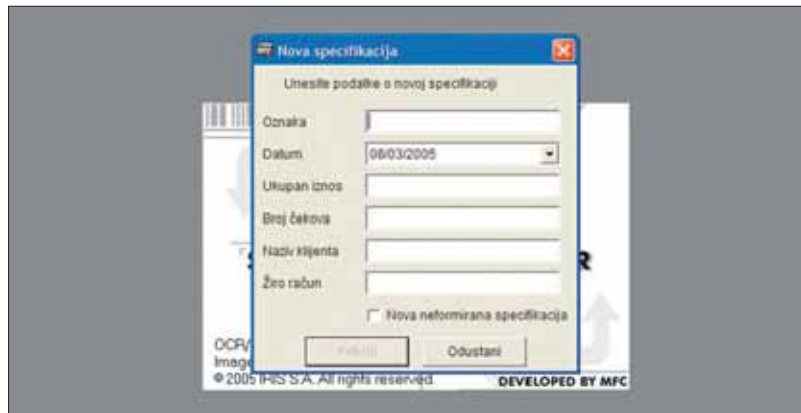
Takođe treba napomenuti da, ako korisnik nema potrebu da kreira predmete, to ne mora ni da radi, kao što ne postoji ni gornja granica prilikom kreiranja predmeta.

Ovo na šta želimo da Vam skrenemo pažnju je da u predmete, pored skeniranih slika, možete da importujete sve tipove digitalnih zapisa koje stvarate u svom poslovnom okruženju.

Dakle, pored svih tipova grafičkih formata JPEG, TIFF, BMP, možete u jedanaest različitih formata (PDF, DOC, XLS, PPT, HTML, XML - sve one sa kojima svakodnevno radite, pa čak i razne tipove audio i video zapisa.

Aplikacija Spider 2.0 Check Reader namenjena bankama i drugim institucijama koje koriste čekove

Korisnik može izvršiti verifikaciju i do 2000 čekova na sat

Slika 1 - Meni za formiranje nove specifikacije

MFC - Mikrokomerc baveći se problematikom analognog i digitalnog arhiviranja dokumentacije razvio je softversku porodicu Spider. Ona je dobro prihvaćena i zaživela je u više značajnih sistema u kojima je arhiviranje dokumentacije od presudnog značaja za uspešno poslovanje. U prošlom broju predstavili smo Spider. Net (softver za digitalno arhiviranje i dokument menadžment), a u ovom izdanju „arhive“ Spider 2.0 Enterprise i Spider 2.0 Check Reader - aplikaciju namenjenu institucijama koje u svom poslovanju koriste čekove.

Aplikacija Spider 2.0 Check Reader deo je porodice aplikacija namenjenih dokument menadžmentu, a čija je zajednička odrednica Spider 2.0. Konceptualno, Spider 2.0 Check Reader predstavlja add-on modul za aplikaciju Spider 2.0 Enterprise, ali se može koristiti i potpuno samostalno.

Pre svega je namenjena bankama i drugim institucijama koje u svom poslovanju koriste sopstvene ili strane čekove.

Aplikacija korisnicima omogućava veoma brzo i efikasno prikupljanje podataka sa velikog broja čekova svrstanih u grupe (specifikacije), pri čemu se samo očitavanje podataka vrši korišćenjem

moćnih OCR/ICR mehanizama na skeniranim čekovima.

Aplikacija takođe omogućava kontrolu broja obrađenih čekova i ukupnog iznosa na nivou specifikacije, kao i validaciju na nivou svakog čeka. Uvežbani korisnik može izvršiti verifikaciju i do 2000 čekova na sat. Po potrebi, moguće je angažovanje više verifikatora čekova. OCR-ICR mehanizam kojim aplikacija raspolaže razvijen je u saradnji sa kompanijom I.R.I.S., Belgija.

Kratak opis Check Readera

Na početku rada sa Check Readerom potrebno je izvršiti formiranje nove specifikacije. Kao što se

može videti na slici, neophodno je uneti oznaku nove specifikacije, datum, ukupan iznos i ukupan broj čekova. Treba napomenuti da nije moguće formirati novu specifikaciju dok se ne unesu sve ove vrednosti. Polja, naziv klijenta i žiro-račun su opcionalna i ne utiču na formiranje specifikacije. Na slici 1, prikazan je meni za definisanje nove specifikacije. Kako svaka banka ima svoje čekove, sa različitim pozicijama polja za unos podataka, i položajem broja čeka i broja partije, u aplikaciji već postoji veliki broj profila koji odgovaraju čekovima određenih banaka.

Profili su praktično šabloni, na kojima su već obeležena polja sa

kojih će Check Reader čitati vrednosti. Na primer: polje sa kojeg se očitava novčana vrednost, označeno je žutom bojom, broj čeka je obeležen plavim poljem, a broj partije na čeku je obeležen lila bojom (slika 2).

Treba reći da pravljenje novih profila nije komplikovano i da se čitav proces svodi na obeležavanje polja sa kojih će se vršiti očitavanje. Na ovom mestu je takođe moguće definisati minimalni i maksimalni iznos na čeku, kao i vrstu štampe za broj čeka (npr. matična štampa) ili po kom modulu je broj definisan (npr. modul 10).

Slika 3. prikazuje ekran sa koga se vrši izbor unapred formiranih

Slika 2 - Prikaz polja sa kojih Check Reader vrši očitavanje vrednosti

profila. Moguće je, ali nije preporučljivo, vršiti i automatsko očitavanje datuma.

Razlog je što se osim datuma unosi i grad, a da ljudi ne vrše ovaj unos po tačno definisanom pravilu, već je moguće unositi prvo grad pa datum, ali i obrnuto. Takođe sam format u kome se piše datum nije precizno definisan, zbog čega je bolje izbegavati automatsko očitavanje datuma. Kada smo definisali specifikaciju i izabrali profil čeka, možemo pristupiti skeniranju. Za skeniranje čekova, aplikacija Spider 2.0 Check Reader podrazumeva prisustvo skenera tipa My Vision X italijanske kompanije Panini, kao i skenera Canon CR 180.

IRISpdf 6 Server spada među najmoćnija rešenja za strukturiranje i konvertovanje dokumenata

PDF-ovi u malom pakovanju

Nova verzija programa koja je najavljena na ovogodišnjem martovskom Cebitu ugledala je svetlost dana u toku juna. IRISpdf 6 Server je projektovan za procesiranje velike količine dokumenata kako na lokalnim računarima korisnika, tako na serverima koji opslužuju mreže računara

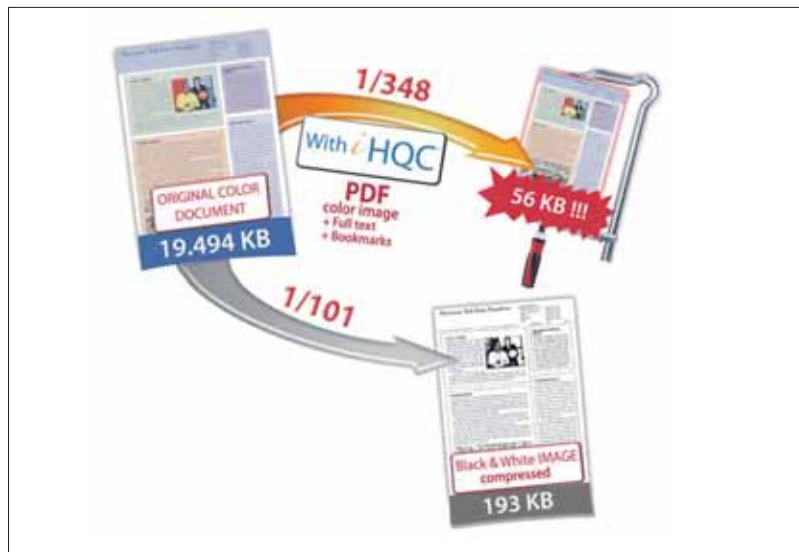
U poslovnom okruženju koje je prešlo na rad sa elektronskim dokumentima standard je da se oni čuvaju u PDF formatu. Najpoznatiji alat za izradu PDF dokumenata je svakako Adobe Acrobat. Međutim mnogi drugi alati nude neke opcije koje Adobeov program ne poseduje. Belgijska kompanija I.R.I.S. već dugi niz godina u svojoj ponudi ima sistem za rad i menažment PDF dokumenata koji je specifičan po mnogo čemu.

IRISpdf Server spada među najmoćnija rešenja za strukturiranje, organizovanje, indeksiranje i konvertovanje dokumenata u optimizovane PDF fajlove koji su jednostavni za pretragu. Nova verzija programa koja je najavljena na ovogodišnjem martovskom Cebitu ugledala je svetlost dana u toku juna. IRISpdf 6 Server je projektovan za procesiranje velike količine dokumenata kako na lokalnim računarima korisnika, tako na serverima koji opslužuju mreže računara.

Ovaj program predstavlja profesionalno rešenje koj služi za prebacivanje slika dokumenata u potpuno pretraživi i editabilne fajlove. Dakle, to je OCR server, zasnovan na I.R.I.S-ovoj sofisticiranoj OCR (optical character recognition, optičko prepoznavanje karaktera) tehnologiji koja se razvija već 20 godina. Program podržava rad sa više od 120 jezika, uključujući i srpski (ćirilicu i latinicu), a za svaki od podržanih jezika postoji poseban skup znakova. Konverzija je moguća iz bitmapa u PDF, potpisani PDF, DOC, RTF, TXT, HTML i druge često korišćene tekst zasnovane formate. Pomenuto da prepoznaje i barkodove što je informacija koja može biti od značaja za veliki broj kompanija. Proces prepoznavanja i konverzije dokumenata je automatizovan. Velike količine skeniranih dokumenata se lako konvertuju u tekstualne dokumente uz minimalne intervencije korisnika. Program budno prati šta se sve nalazi u određenim folderima (tzv. watched folder) i svi dokumenti koji se snime u neki takav folder će se automatski konvertovati.

Dozvoljeno je kreiranje neograničenog broja watched foldera pri čemu svaki od njih može da ima specifična podešavanja kao što su tip izlaznog fajla, lokacija izlaznog foldera, OCR podešavanja itd. Takođe, svakom od nadgledanih foldera se može dodeliti određeni nivo prioriteta. Ceo sistem može da prati administrator koji je u stanju da daljnji kontrolise ceo proces sa svog računara.

IRISpdf ne samo da generiše tekstualne fajlove već nudi i mnoge opcije za poboljšanje slika koje se nalaze u okviru fajlova. On će ispraviti iskošene slike, ukloniti mrlje sa previše kompresovanih fotografija itd. Nova verzija programa donosi nekoliko veoma značajnih noviteta. Za početak ćemo pomenuti veoma veliku brzinu konverzije dokumenata. Zatim, tu su izveštaji o tačnosti OCR kon-

verzije koji omogućavaju grafički prikaz rezultata koji je dobijen procesom konverzije dokumenata. To omogućava krajnjem korisniku da podešava softver za skeniranje kao i IRISpdf kako bi postigao optimalne OCR rezultate. IRISpdf podržava PDF/A format koji je tačniji od regularnog PDF formata pa je kao takav idealan za dugoročno arhiviranje. Vodio se računa i o sigurnosti kreiranih PDF fajlova pa IRISpdf Server omogućava kreiranje zaštićenih PDF-ova koji zahtevaju unos šifre za prikaz, modifikaciju ili štampanje dokumenata. Novitet je i puna podrška za OpenDocument Text format, potpuno dokumentovano open-source format koji je zasnovan na XML-u. Ovaj format mogu da čitaju mnogi poznati i alternativni office paketi (OpenOffice, StarOffice...).

Najveći novitet je integrisana potpuno nova tehnologija za kompresiju slika u boji, nazvana iHQC (intelligent Hyper-Compression Technology) ili samo HC (Hyper compression).

Hyper kompresija dokumenata, modul iHQC

Radi se o novoj tehnologiji za kompresiju dokumenata koja će, bar sa sadašnje tačke gledišta, napraviti revoluciju u oblasti arhiviranja dokumenata, jer obezbeđuje komprimovanje fajlova (.bmp, .tiff, .jpg, .pdf ekstenzije) s neverovatnim mogućnostima umanjenja veličine čak i do 790 puta, a i pored toga zadržava visok kvalitet prikazivanja slike.

U Srbiji je dostupna preko firme MIKROMATIK, www.mikromatik.com (email to: iris@mikromatik.com). Pun naziv ove tehnologije je intelligent Hyper-Compression Technology (iHQC, a simboliše hiper kompresiju. U najkraćim crtama mogli bismo je opisati kao MP3 format za PDF dokumente. Korišćenjem ove I.R.I.S-ove tehnologije dramatično ćete smanjiti veličinu vaših PDF fajlova, bez vidljivog smanjivanja kvaliteta slika ili sigurnosti dokumenata. Stepen kompresije je neuporedivo veći od JPEG2000 formata kompresije, uz bolji kvalitet dokumenta. Pomoću iHQC tehnologije dobijaju se potpuno pretraživi PDFiHQC fajlovi koji su čitljivi sa svim standardnim alatima za pregled PDF fajlova. Ova tehnologija neće biti vezana samo za IRISpdf 6 Server, već će se naći u velikom broju budućih proizvoda ove kompanije, a za pristojnu cenu je raspoloživa i developer licenca za integraciju u Vaša softverska rešenja ili inte-

graciju u Vaš infomacioni sistem.

Pokušaćemo da kratko objasnimo kako funkcioniše ova tehnologija, bez preteranih ulazanja u tehničke detalje. Pogledajmo malo sa istorijske distance kako se kretao razvoj OCR-a. Originalno, za OCR-ovanje je korišćeni crno-beli dokumenti jer su oni bili mnogo lakši za prepoznavanje od strane softvera.

Zatim je razvijeno dovoljno kvalitetno OCR-ovanje kolonih dokumenata, ali je ono u početku bilo veoma sporo. Usledili su algoritmi koji su ubrzali proces prepoznavanja teksta u kolonom okruženju. Ipak, glavni problem je ostao. Koloni dokumenti, iako nose više korisnih informacija od crno-belih dokumenata, često su izbegavani u poslovnim okruženjima jer su takvi PDF fajlovi često bili preveliki za klasično arhiviranje. Zbog toga su mnoge druge stvari bile otežane, kao što je pretraga takvih dokumenata, njihova manipulacija i prenos itd.

Razvojni tim kompanije I.R.I.S. godinama je radio na rešavanju tog problema. Cilj je bio da se sačuva prednost kolonih dokumenata, ali da se oni spakuju u fajlove malih gabarita.

Drugim rečima, ideja je bila da se dobiju koloni PDF dokumenti koji će po veličini biti uporedivi sa crno-belim dokumentima. Rezultat višegodišnjeg razvoja je konačno pred nama i uobičajen je u iHQC tehnologiji.

Dakle, I.R.I.S. intelligent High-Quality Compression tehnologija je napravljena tako da služi za konverziju standardnih kolor fotografija (nekompresovanih, JPEG ili JPEG2000 kompresovanih, a i fajlove drugih ekstenzija) u nove kolonofotografije koje će biti mnogo manje veličine, ali sa kvalitetom veoma bliskim originalu. Rezultujući fajl će biti spakovan u PDF format (PDF-iHQC), tako da će biti vidljiv na svakom računaru i na svakoj platformi. Sam algoritam za kompresiju će prvo analizirati ulaznu sliku i prepoznati koje se sve elementi nalaze na njoj. Na primer, jedan standardni poslovni dokument sastoji se iz pozadine (obično bela boja, mada može da bude i neka slika), tekstualnog dela, slika (logo kompanije), linija itd. Umesto da se koristi jednostavna kompresija koja će ceo taj dokument gledati kao jedinstvenu celinu, iHQC će svaki od identifikovanih elemenata tretirati zasebno. To znači da će se za svaki od tih objekata primeniti strategija kompresije koja će dovesti do optimalnog rezultata za taj objekat (najmanja veličina fajla). Kombinovanjem ovako kompresovanih objekata u

izlaznom fajlu dobiće se dokument koji je optimalno kompresovan.

U pratećoj tabeli predstavljamo vam nekoliko primera kompresije različitih dokumenata korišćenjem iHQC tehnologije. Tabela sadrži informacije o originalnim (nekompresovanim) veličinama fajlova, JPEG kompresovanim fajlova, TIFF crno-belom kompresiji (koja se najčešće koristi kod čuvanja poslovnih dokumenata) i dve verzije PDF fajlova kreiranih uz upotrebu iHQC tehnologije (optimizovane po veličini i po kvalitetu). Prokomentarisaćemo ukratko dobijene rezultate jer oni odlično ilustruju prednosti iHQC tehnologije. Klasična JPEG kompresija smanjuje ulazni dokument prosečno za nekih 16 puta u odnosu na veličinu originala.

Pri tome, konvertovani dokument nije pretraživ jer se i dalje barata sa grafičkim formatom. Nešto bolja kompresija se postiže korišćenjem TIFF formata. Prosečan stepen kompresije koji je dobijen na ovaj način je 209 puta manji od originalnog nekompresovanog fajla, ali ne treba zaboraviti da se ovde radi o crno-crno beloj fotografiji (u rezultujućem fajlu su izgubljene sve kolone informacije). Rezultat je i ovde grafički fajl koji nije pretraživ.

Korišćenjem iHQC tehnologije dobija se pretraživ PDF fajl koji je sastoji iz tekstualnih i grafičkih objekata, sa očuvanim kolonim informacijama.

U prvom slučaju, kada je kompresija vršena tako da se dobije najmanji mogući fajl, prosečna rezultujuća veličina fajlova je 298 puta manja od originala.

Ako se odaberu setovanja koja favorizuju kvalitet fajla u odnosu na veličinu, prosečna rezultujuća veličina fajla je 189 puta manja od originala.

Primitićete da je korišćenjem iHQC tehnologije gotovo nemoguće dobiti kompresovani fajl koji je veći od 100 kilobajta, što znači da su veličine ovakvih fajlova gotovo zanemarljive. Na prostoru koji je nekad zauzimao jedan jedini fajl, sada se može smestiti između 200 i 300 fajlova u gotovo jednakom kvalitetu, pri čemu se ti fajlovi mogu normalno koristiti i pretraživati. Sada vam je možda jasnije zašto smo pomenuli da se radi o revolucionarnoj tehnologiji.

Ako pogledamo analogiju sa drugim kompresovanim formatima, kao što su MP3 za audio fajlove ili DivX za video, možemo da predvidimo da će PDF-iHQC vrlo brzo postati standard na polju čuvanja poslovnih dokumenata. Uostalom, po onom što smo videli to bi bilo potpuno zaslužen.

HARDVER IRISCard mini skener za mobilne uslove

Iako su računari i ostala elektronska pomagala odavno postali nezaobilazni u svakom poslovnom okruženju postoji veliki broj situacija u kojima papirne informacije ostanu nezamenljive.

Uzmimo za primer razmenu kontakata. Svi poslovni ljudi poseduju laptopove, PDA računare i mobilne telefone više klase, sa infra-red i bluetooth konekcijama. Ma koliko oni činili razmenu informacija jednostavnim, sumnjamo da ste ikada videli da se te sprave koriste za razmenu kontakata. Praktično jedini način na koji se to obavlja je putem starih dobrih vizit kartica.

A kasnije, kada se stigne u kancelariju te informacije se obično ručno prekućavaju u MS Outlook ili neku drugu bazu podataka. Belgijska kompanija I.R.I.S. predstavila je jedan veoma interesantan proizvod koji će rešiti veliki broj problema poslovnih ljudi koji se tiču čuvanja informacija koje sadrže vizitke.

Oni su napravili minijaturni skener koji u sadejstvu sa odgovarajućim softverom automatizuje proces prebacivanja informacija sa vizit kartica u elektronski oblik. Dimenzije skenera su tek nešto veće od kutije cigareta, pa se lako može nositi u džepu ili u torbi pored laptopa, a za vezu sa računarem se koristi standardni USB port. Skener je namenjen za mobilne uslove poslovanja, pošto u sebi ne poseduje pokretne delove.

Umesto da on provlači senzor po papiru (u ovom slučaju po vizitkama), papir se provlači kroz skener. Ceo taj posao je potpuno automatizovan, a na korisniku je samo da postavi vizit karticu u početni položaj i da je odloži na stranu nakon završenog skeniranja.

Skener, koji nosi ime IRISCard mini ima maksimalnu rezoluciju skeniranja od 600 dpi i to u crno-belom boji ili u nijansama sive boje, što je više nego dovoljan kvalitet za obradu najvećeg broja vizitki. Ukoliko želite da sačuvate vizitke i u koloru, onda je za vas nešto napredniji model koji nosi oznaku IRISCard Pro.

Bez ozbira o kom modelu da se radi, naša preporuka je da prilikom skeniranja obavezno odaberete najbolju rezoluciju, jer se tako šansa za pravilno prepoznavanje sadržaja kartice drastično povećava. Glavni razlog za to je što su vizitke po pravilu malih dimenzija, pa je i tekst na njima obično sitniji nego što bi se pisalo na papiru standardnih dimenzija. Veća rezolucija u takvim situacijama opisuje slova sa većim brojem tačaka, što olakšava posao softveru koji se brine o prepoznavanju sadržaja.

Hardver čini samo polovinu ovog proizvoda. Bez odgovarajućeg softvera njegova upotrebljivost bi bila praktično jednaka nuli. Tu na scenu stupa Cardiris, program koji je razvila ista kompanija, koji predstavlja softversku podršku za IRISCard mini (i Pro).

Cardiris predstavlja specijalizovanu bazu podataka koja čuva informacije iz skeniranih vizitki, ali je istovremeno i alat preko koga se upravlja skeniranjem.

U programu je integrisan i OCR softver koji ima najvažniju ulogu u celom ovom sistemu, jer on služi za prepoznavanje sadržaja teksta sa vizit kartica i njegovu automatsko upisivanje u bazu.

Ceo ovaj proces je veoma brz i traje tek nekoliko sekundi, a rezultati se odmah upisuju u elektronski adresar koji je napravljen kao virtualni adresar za vizitke uz sve prednosti koje donosi elektronsko izdavanje.

To znači da se mogu videti slike vizitki, pročitati tekst koji je prepoznat na njima, pretraživati po slovima i naravno, dopunjavati podaci koji možda nisu bili prepoznati (ili koji su pogrešno prepoznati).

Konačno smo došli i do najvažnijeg pitanja - kolika je upotrebljivost ovog sistema? Tokom perioda testiranja koji je trajao više od mesec dana imali smo prilike da skener i softver „nafilujemo“ velikom količinom vizitki najrazličitijeg načina izrade.

Generalni zaključak koji smo izvukli tokom tog perioda je da se kod jednostavnijih formi vizitki, kod kojih je tekst napisan tamnim slovima na beloj podlozi (a takve vizitke su u ubedljivoj većini) tačnost prepoznatih i pravilno unetih podataka u program je bio veći od 95%.

Ponegde se dešavalo da u bazi nedostaje ime kompanije, a primetili smo da se takva situacija javljala samo u slučajevima gde su imena firmi predstavljana preko neobično dizajniranih logoa.

Međutim, pošto softver pored tekstualnih informacija prikazuje i sliku same vizitke dopuna nedostajućih informacija je veoma jednostavna. Skener se nešto lošije prikazao kada smo ga testirali sa vizit karticama napisanim na ćirilici, dok je najlošije prošao kod vizitki koje nisu bele boje. Ali treba naglasiti da su i ćirilice i „obojene“ vizitke veoma retke, tako da njihovo ručno upisivanje u bazu ne bi trebalo da predstavlja problem.

Informacije o skeniranim vizit karticama mogu se iz ovog programa eksportovati u MS Outlook, MS Outlook Express, Windows Address Book i mnoge druge poslovne aplikacije koje se „vrte“ na PC računaru, ali i na Pocket PC-jevima.

Time je ceo ovaj sistem zaokružen tako da korisnika oslobađa mukotrpnog ručnog prebacivanja kontakata u računaru. IRISCard mini nije smećak i ponekad zna da pogreši, ali je količina grešaka koje pravi zanemarljiva, tako da bez ikakve rezerve možemo da kažemo da podiže efikasnost poslovanja na viši nivo.

Kontakt: www.mikromatik.com/bizkartice.htm

Novi Sony VAIO TZ ultraprenosivi laptopovi

Sony je zvanično lansirao VAIO TZ seriju notebook računara. Ovi laptopovi, koji su već najavljeni prilikom predstavljanja Santa Rosa platforme, poseduju 11.1" ekran rezolucije 1366 x 768

tačaka sa LED pozadinskim osvetljenjem, teže nešto iznad jednog kilograma i poseduju debljinu od 2.2 centimetra. Trajanje baterije je deklarirano na 7.5 časova. VAIO TZ laptopovi poseduju ULV Core 2 Duo procesore, dual-layer DVD pisac, 802.11n WiFi, Bluetooth 2.0+EDR, EVDO Rev. A (Sprint Mobile Broadband) i skener otiska prstiju. Svi modeli dolaze sa Windows Vista Business operativnim sistemom. Osnovni modeli će koštati oko 2200 dolara, dok bi za najskuplje modele, koji će posedovati i SSD, trebalo izdvojiti oko 3000 dolara. Rukovodnici kompanije Sony su izjavili da Sony ima iskustva sa minijaturizacijom uz očuvanje funkcionalnosti i postavljanju novih standarda na tom polju, ali da su ovaj put nadmašili sami sebe.

Nova serija Fujitsu Siemens notebook računara

Nova serija notebook računara „ESPRIMO Mobile“ kombinuje visoku funkcionalnost i performanse sa vrhunskim dizajnom i malom težinom uređaja i namenjena je prvenstveno poslovnim ljudima koji, dok su na putu, ne žele da se odreknu

komforta koji pruža rad u kancelariji. „ESPRIMO Mobile“, sa modelima srednje i osnovne klase profesionalnih prenosivih računara, savršena je dopuna vrhunske LIFEBOOK seriji, a tri modela-pionira korisnicima donose mnoge pogodnosti u koje se ubraja i to što ovi uređaji podržavaju i koriste istu dodatnu opremu, na primer port replikator ili dodatnu bateriju. Model „ESPRIMO Mobile U9200“ sa ekranom dijagonale 12,1 inča i masom od samo 1,8 kilograma, naročito je pogodan za poslovne ljude u pokretu. „ESPRIMO Mobile M9400“ sa 14,1-inčnim ekranom teži 2,1 kilograma i takođe je idealan za putovanja. Sa druge strane, „ESPRIMO Mobile D9500“, sa ekranom od 15,4 inča i masom od 2,5 kilograma, predstavlja idealnu zamenу za stoni računar.

Epson predstavio svoj novi Stylus D92 štampač

Epson je predstavio svoj novi štampač namenjen kućnim korisnicima. U pitanju je novi Stylus D92 sa podrškom za DURABrite Ultra Ink tehnologiju, štampanje vodoopornih fotografija i poboljšanom brzinom štampanja, koja prema specifikacijama iznosi 25 stranica u minutu za crno-belu štampu i 13 stranica u minutu za štampanje u boji. Uz štampač se isporučuje kompletna paleta Epson softvera, uključujući Epson PhotoEnhance, Epson Creativity Suite i Epson Easy Photo Print, koji pomažu pri štampanju, organizuju i sinhronizuju fajlove i uklanjaju neželjene detalje sa fotografije, kao što je red eye efekat. Stylus D92 koristi četiri individualna kertridža. U prodaji će se naći tokom juna, a cena nije najavljena.

Novi Canon Selphy štampači CP750 i CP740

Canon Selphy serija štampača se pokazala kao veliki uspeh zahvaljujući dobrim performansama i pozicioniranosti prateće opreme za digitalne kamere. Canon je osvežio ovu liniju novim Selphy CP750 i CP740 modelima, koji će zameniti CP730 i CP720. Glavna unapređenja se kreću u domenu uklonjavanja Red Eye efekta i većih LCD ekrana - 2.4" (CP750) i 2" (CP740), a tu je i korisnički interfejs baziran na ikonama. Canon obećava i nove modove štampanja na oba modela. CP750 poseduje podršku za My Colors foto efekte i IrSimple tehnologiju, koja omogućava štampanje sa mobilne naprave preko infracrvene veze. Tu je i podrška za memorijske kartice, uključujući i SDHC format, kao i integrirani USB hub. Podrška za PictBridge se podrazumeva, a opciono se može uzeti Bluetooth adapter. Nema najava o cenama ili terminima pojavljivanja.

Pored ovih, može se reći običnih skenera, postoje i skeneri za specijalne namene. U ovu grupu spadaju plan skeneri za velike formate (A0), kao što su tehnički crteži. MFC Mikrokomerc zastupa nemačku firmu SMA Elektro Dokument, koja izrađuje specijalni skener za skeniranje knji-

Canon Evropa najavio prodaju dva nova A4 kolor mrežna skenera

Ultrakompaktni skener

ScanFront skeneri omogućavaju korisnicima direktno slanje u lične ili javne foldere u lokalnoj mreži, na FTP servere, USB uređaje ili direktno na e-mail

Canon Evropa najavio je početak prodaje dva nova A4 kolor mrežna skenera, ScanFront 220 i ScanFront 220P. Ova dva uređaja su rezultat Canonovog angažovanja u oblasti poslovanja radnih grupa. Novi skeneri se direktno povezuju na lokalnu mrežu računara bez potrebe za bilo kakvim dodatnim hardverom i softverom. Ovi ultrakompaktni skeneri omogućavaju korisnicima direktno slanje dokumenata u elektronskoj formi i to brzinom 24 strane u minuti ili, s obzirom na istovremeno obostrano skeniranje, 48 slika u minuti, bez obzira da li se radi o standardnom uređaju 220 ili profesionalnoj verziji 220P.

ScanFront skeneri omogućavaju korisnicima direktno slanje u lične ili javne foldere u lokalnoj mreži, na FTP servere, USB uređaje ili direktno na e-mail. Dodatno, s obzirom na mogućnosti slanja direktno na e-mail, korisnici mogu direktno sa uređaja pristupiti ličnom ili grupnom adresaru što jako ubrzava korišćenje ove funkcije. Canon ScanFront uređaji poseduju intuitivni dizajn omogućavajući korisniku da sve poslove završi u par jednostavnih koraka. Korisnički interfejs je 8.4" TFT displej osećljiv na dodir preko kojeg korisnici mogu jasno videti skenirani dokument, rotirati ga i iskrojiti tačno

- Canonov prvi desktop mrežni skener
- do 50 dokumenata u ADF-u
- brzina do 25 ppm
- Scan to e-mail
- Scan to folders
- Scan to FTP server
- Scan to USB Portable drive
- Finger Print Security

ono što im stvarno treba pre finalnog slanja dokumenta.

Automatski dodavač originala, koji podržava čak i dokumente veličine vizit-karte, može skenirati grupu originala različitih dimenzija uz automatsko prepoznavanje dimenzije, ispravljanje ukoso uvučeni dokumenata i mogućnost automatskog odstranjivanja praznih strana. Pored jednostavnosti u radu, ScanFront skeneri imaju sve funkcije koje zadovoljavaju sigurnosne kriterijume. Svaki korisnik ima username i password za korišćenje ovog uređaja i preko toga potpunu kontrolu prava od strane sistem administratora ili IT me-

nadžera.

Pored ovakvog načina pristupa uređaju, na njemu postoji i detektor otiska prsta čime se olakšava pristup uređaju automatskim prepoznavanjem. Dodatno, sistem administratori mogu sa udaljenog mesta kontrolisati uređaj i dodavati i brisati korisnike ili menjati njihova prava u korišćenju.

Canon ovim jedinstvenim sveu-jednom sistemom proširuje granice i daje nove vidike u upravljanju dokumentima u elektronskoj formi.

Distributer Canona za Srbiju i Crnu Goru je firma Meteor. Njihov sajt je www.meteor.co.yu

Delatnost MFC-Mikrokomercer je i sređivanje poslovne dokumentacije

Arhiva u elektronskom obliku

Jedna od osnovnih delatnosti MFC-Mikrokomercer je skeniranje poslovne dokumentacije. Mi možemo da skeniramo vašu dokumentaciju i da Vam je isporučimo u elektronskom obliku, spremnu za korišćenje kroz naš softver za elektronsko arhiviranje, Spider 2.0 ili Spider.NET. Prema načinu i brzini skeniranja postoji dva osnovna tipa skenera: flatbed i sheetfed.

Flatbed skeneri se najčešće koriste za kućnu upotrebu. To je ona vrsta skenera kod koje se papir stavlja na staklenu površinu, a potom se lampa pokreće i skenira papir. Iako kod ovog tipa postoje skeneri različitih performansi i kvaliteta, ovakav način skeniranja je generalno mnogo sporiji od skeniranja na sheetfed skenerima. Ipak, ponekad je nemoguć drugačiji način skeniranja, zbog formata ili stanja dokumentacije (npr. višestranični dokument, knjiga itd.).

Sheetfed skeneri po izgledu i načinu rada više podsećaju na štampače, jer se kod njih veći broj listova papira stavlja u skladište, odakle skener automatski povlači list po list, provlači ih kroz sebe, istovremeno vršeći skeniranje, da bi na kraju listovi bili izbačeni u izlazno skladište.

U zavisnosti od kvaliteta skenera, ali i stanja dokumentacije, željene rezolucije itd, teorijske brzine ovakvih skenera kreću se i do 200 slika u minuti. Još jedna prednost ovog tipa skenera je što mogu, ukoliko je to potrebno, da istovremeno skeniraju obe strane papira.

Pored ovih, može se reći običnih skenera, postoje i skeneri za specijalne namene. U ovu grupu spadaju plan skeneri za velike formate (A0), kao što su tehnički crteži. MFC Mikrokomerc zastupa nemačku firmu SMA Elektro Dokument, koja izrađuje specijalni skener za skeniranje knji-

ga, odnosno uopšte dokumenata koji zbog svog formata, oblika, ili stanja ne mogu biti skenirani na nekom drugom tipu skenera. Uređaj SMA 21 je flatbed skener okrenut naopako i nalazi se na specijalnom držaču koji se spušta do podloge na kojoj je postavljen knjiga, a posle obavljenog skeniranja se podiže i omogućava Vam da okrenete sledeću stranicu. U ovu grupu skenera spadaju i skeneri za skeniranje čekova.

no poveziv preko Video/SCSI II interfejsa + ISIS drajver.

no poveziv preko Video/SCSI II interfejsa + ISIS drajver.

SMA eDOCUMENT

SMA 21 Scan & Copy system (za knjige i dokumenta do A2 / A1)

Scan & Copy sistem je baziran na SMA tehnologiji skeniranja. Uređaj je krajnje jednostavan za upotrebu svuda gde je potrebna digitalna replikacija knjiga i dokumenata. SMA 21 koristi potpuno novi koncept integrisanog unutrašnjeg toka dokumenata (workflow), kao i tehniku jednostavnog podešavanja parametara preko zajedničkog web-broser-a.

Korišćenje web browser-a poput Microsoft Internet Explorer-a omogućava kontrolu skenera, uključujući sve željena podešavanja parametara. Za zahtevniju primenu dostupna je napredna softverska aplikacija koja se može koristiti i za upravljanje bojama i ispravljanje grešaka.

Brzina skeniranja i postignut kvalitet SMA 21 je izuzetan. Potrebne su samo dve sekunde da bi se skenirao dokument formata A2 pri rezoluciji od 300 dpi i 24 bit boje. U roku od pet sekundi, fajl sa slikom veličine 100 MB se kompresuje i dostupan je prikaz u prozoru browser-a. Dokument može biti potom odštampan na svakom mrežnom štampaču ili poslat preko Interneta.

www.earhiva.com

Rezultati Yahoo poslovanja

Yahoo je prijavio da je tokom drugog ovogodišnjeg kvartala ostvario ukupne prihode od oko 1.7 milijardi dolara, što je oko 8 procenata više u odnosu na isti period prošle godine.

Operativni prihod je iznosio 161 milion dolara, što je oko 3 miliona manje u odnosu na isti period.

Yahoo je upozorio na niže zarade od reklamiranja, što će uticati na zadržavanje ukupnih godišnjih prihoda u granicama od 4.9 do 5.19 milijardi dolara. Yahoo je pod pritiskom konkurencije, pošto Google i Microsoft ambiciozno nastupaju na svim poljima, ali i svojih deo-ničara.

U vrhu kompanije je došlo do promena nakon što je rukovodstvo kritikovano zbog načina raspolaganja resursima. Udeo Yahoo-a u segmentu sistema internet pretrage je pao na 25.1% sa 26.4%.

LG Philips najzad profitirao

LG Philips korporacija je konačno imala razloga za zadovoljstvo.

Posle duže vremena, LG Philips LCD je saopštio da je u drugom ovogodišnjem kvartalu ostvario profit. Neto profit koji je ostvaren iznosi 247 miliona dolara, što je neuporedivo bolje od istog perioda prošle godine, kada su zabeležili gubici od čak 348 miliona dolara.

Procenjuje se da će prosečna cena panela porasti tokom trećeg kvartala, tako da LG Philips LCD ima dodatnih razloga za optimizam, kao i ostali proizvođači flat panela.

RIAA morala da plati

Recording Industry Association of America je prinuđena da isplati 68 685 dolara ženi koju je optužila za nelegalno deljenje muzike putem P2P mreža. RIAA je svojevrement optužila Debbie Foster da je neovlašćeno delila fajlove, no ispostavilo se da je to činila njena maloletna ćerka koja nije imala jasnu predstavu o tome da čini nelegalnu delatnost. Međutim, RIAA nije želela da popusti i nastavila je sa tužbom stavljajući majku na optuženičku klupu "po komandnoj odgovornosti". Ipak, američki sud je presudio da RIAA nije uspeła da dokaže da postoji njena odgovornost kada je u pitanju deljenje fajlova. Kada je postalo jasno da RIAA neće dobiti slučaj, ova organizacija je pokušala da povuče tužbu i izbegne plaćanje troškova sudjenja, što joj ipak nije uspeo.

Internet sajтови i dalje u porastu

Internet nastavlja sa nezaustavljivim rastom, pa je tako u prvom polovini ove godine otvoren 20.4 miliona novih sajtova, tvrdi Netcraft. Samo u junu je otvoreno novih 3.62 miliona sajtova, tako da je početkom jula ukupan broj sajtova na internetu iznosio 125 626 329. Microsoft sve više preuzima tržište kada je web server softver u pitanju, potiskujući Apache. Više od 2.4 miliona sajtova koji su otvoreni tokom juna se bazira na web tehnologiji kompanije Microsoft, a u ukupan broj sajtova baziranih na Microsoft tehnologijama sada po prvi put dostiže cifru od 40 miliona. Udeo na tržištu se procenjuje na oko 32.8%. Svega 556 000 novih sajtova se bazira na Apache tehnologiji i tržišni udeo je opao za 1.1%. Ne računajući neaktívne sajtove, Apache sada pokreće polovinu svih sajtova, što je oko 14.5% više u odnosu na Microsoft. Razlika se rapidno smanjuje, pošto je bila tri i po puta veća u istom periodu prošle godine.